

Anita Nair

Wanneer de cyclonen komen

Vertaald door Laura van Campenhout
en Annemarie van Limpt

SIGNATUUR

2011

Ter nagedachtenis van Paul Marsh

*O, wat is het Land van Dromen?
Wat zijn zijn bergen, wat zijn zijn stromen?*

– WILLIAM BLAKE

Waar heeft ze dit aan te danken? Al die gratie, zoveel blijdschap, het hele leven aan haar voeten, deze perfecte septemberdag ...

Meera wendt haar gezicht nog eens naar de hemel en glimlacht. Vloeibaar zonlicht smelt samen met zuivere geuren. Topnoten plagen en dansen. Appel. Jasmijn. Walnoot. Rozen. Muskus. Wijn. Een enkele chrysanthe. Knallende kurken. De constant gebogen stroom. Koel glas tegen haar wang.

In de Griekse mythen waar Meera zo van houdt, komt een godin voor die zij had kunnen zijn. Hera, echtgenote van Zeus, god onder de goden, en koningin van het universum.

Ze is vrolijk, de Meera die in de wind staat en hem spelletjes met haar laat spelen. Hij plooit het chiffoon van haar rok en tilt speels een haarlok op die over haar wang haar mond in krult.

Ergens in haar binnenste is een klein meisje aan het touwtjespringen. In spin, de bocht gaat in. Uit spuit, de bocht gaat uit.

Meera kan maar niet ophouden met glimlachen. Het is de meest perfecte septemberdag die je je kunt wensen.

En het lijkt erop dat iedereen hier er net zo over denkt. Het wordt druk aan de rand van het zwembad. Al deze mooie mensen, denkt Meera, die in hun mooie kleren uit hun mooie huizen zijn gekomen voor een samenzijn bij het zacht kabbelende water van het hotelzwembad onder een strakblauwe lucht.

Ze nipt nog eens aan haar witte wijn. Hij smaakt wrang. Heel even maar. Dan snelt hij door haar heen, koel en zuur, dwars door elke knoop. Plop. Plop. Plop. Bij elke knoop die uiteenvalt, heeft Meera er weer een reden bij om te glimlachen.

De organisatoren van de brunch, wijnmakers die een nieuwe wijn lanceren, zullen verrukt zijn met deze opkomst. Wat willen ze nog meer? Mooie mensen die chic en zelfverzekerd met hun vingers om de steel van hun glas poseren voor fotografen die op een sukkeldrafje de groepjes af gaan en mooie momenten vastleggen.

Zij mogen zich van zichzelf nooit belachelijk voelen, deze mooie mensen, niet zoals ik, verzucht Meera. Daar staan ze om bekend. Een diepgeworteld geloof in hun 'ik ben hoe dan ook onschendbaar'-principe. Giri is vast in zijn nopjes nu we hier tussen de mooie mensen van Bangalore staan. Hij zal nog veel meer in zijn nopjes zijn als een foto van ons de societypagina haalt.

Meera kijkt naar een lange, slanke vrouw die met een pafferige man met een staartje staat te praten. Meera zou dolgraag die vrouw zijn, Aphrodite, niet te trots om zich te meten met een bok. Ze weet wie hij is. Pan, die bij het zwembad zijn eigen echo najaagt. Het zou leuk zijn om achternagezeten te worden, al was het maar door Pan op zijn bokkenpoten. Maar is waar nimfen dwalen wel plaats voor de slobberige, middelbare Hera?

De seizoenen hebben te goed voor haar gezorgd, steeds hebben ze haar met hun plengoffers gevoed, steeds hebben ze haar met hun heerlijkheden willen vullen; zij, Meera Hera, godin van de aarde, ideale echtgenote, zal genoeg moeten nemen met haar luie pose tussen de blauwgroene kussens bij het zwembad. Onopvallend, stilletjes te zwaar en makkelijk genegeerd.

De nimf trekt Pan aan zijn oor en lacht met haar hoofd in haar nek. Meera ziet haar halslijn en voelt onwillekeurig onder haar eigen kin. Wanneer is deze vlezige vouw er gekomen?

Het zonlicht weerkaatst op de gouden oorkingen van de vrouw. Ze draagt een halterbloes en een capri. Meera bekijkt de overdaad aan glanzende huid en strakke spieren en slaat haar ogen ten hemel. 'Zulke bovenarmen, meer vraag ik niet!'

Als ze die van haar niet snel onder handen neemt, heeft ze binnenkort zwabberende kipfiletjes. Meera onderdrukt een zucht en neemt nog een slokje. Plop. De last wordt lichter. Weer

een zorgenknoop verdwenen. Morgen FitnessOne bellen en een afspraak maken. Tot die tijd: plop, plop, plop.

Er krast een kraai, hij houdt zijn kop schuin en zijn zwarte kraalogen overzien de wereld bij het zwembad. Meera glimlacht naar de kraai. Wat ziet hij? Olifanten die tot hun knieën in de modder staan en van geen hulp willen weten. Luipaarden op de loer en afwachtede, hongerige hyena's. Opgezwollen nijlpaarden en gazelles bij een drinkplaats? Statige giraffes, een zee van zebra's en gedrongen wrattenzwijnen. Een school vissen die voorbijglijdt. Citroenvlinders die zich door bloemen net zo aangetrokken voelen als door de urine van de dieren. En dat alles voortdurend in de gaten gehouden door een tapijt van gieren, klaar om toe te slaan. De dierenwereld. Meera giechelt.

Een fototoestel staart haar aan. Meera kijkt weg en vervangt haar gegiechel door een beheerste glimlach. Hoe ongepast om gezien te worden met een scheve grijns die haar verborgen gedachten misschien wel prijsgeeft.

Meera knabbelt aan een taartje. Ik was minder scheutig geweest met de dille, denkt ze. Ze heeft zin in nog wat inktvisringen. Die zijn goed klaargemaakt. De meeste restaurants maken er elastiekjes van. Maar deze ringetjes zijn heerlijk. Met een vleugje knoflook en glanzend van de olijfolie.

Meera ziet de ober met de inktvisringen aan de overkant van het terras. Ze staat op van de rotanbank. 'Nikhil, ik ben zo terug,' zegt ze. 'Gaat dat lukken?' voegt ze er wat onzeker aan toe.

Ze had hem hier niet willen hebben. 'Hij zal zich vervelen, Giri. Hallo, hij is dertien. Wat moet hij bij de lancering van een nieuwe wijn?'

Maar Giri stond erop. 'Het is geen cocktailparty. Het is een zondagse brunch. Er zijn echt wel andere kinderen. Waarschijnlijk zelfs een paar uit zijn klas. Het wordt trouwens tijd dat hij de deur uit gaat en ziet hoe echte mensen leven.'

Zeus sprak terwijl hij de zondagskranten doorspitte. Zeus, die zelfs door de hemellichamen werd gehoorzaamd, dulde geen

tegenspraak. Zijn wil was wet. Zij, Meera Hera, luisterde. Anders ging hij met die vervaarlijke bliksemschicht slingeren, zijn wrevet. Dat stilzwijgend en kalm maar vastberaden door de kamer ijsberen maakte haar banger dan alle valse woorden bij elkaar.

‘Een zwembadbrunch met echte mensen? Je maakt een grapje,’ had ze willen tegensputteren, maar ze was bang dat hun breekbare verstandhouding dan aan diggelen ging.

Ze had het gevoel dat ze de laatste maanden alleen maar aan het ruziën waren. Stilletjes, zodat niemand anders in huis wist dat het oorlog was. Sissend uitgesproken beschuldigingen die afketsten op kille, woordeloze woede. Een overdosis emotie die beheerst werd weggewist. Ze zweeg dus, zette Nikhil voor het blok en kocht hem uiteindelijk om zodat hij met hen meeging.

Nu tikt ze zijn elleboog aan, omdat hij niet reageert.

‘Wat?’ vraagt hij en hij doet de oortjes van zijn iPod uit.

‘Ik moet even wat rondlopen. Wil je iets eten? Zal ik een bordje voor je maken? Een paar taartjes, een stuk quiche, inktvisringen?’

‘Bah! Hebben ze pizza?’

Meera schudt haar hoofd. ‘Nee, volgens mij niet.’

‘Dan hoef ik niks.’ Hij stopt zijn oortjes terug en doet zijn boek weer open.

Meera fronst haar wenkbrauwen. Of hij eet alleen maar rommel of hij eet niets. Wat moet ze met hem beginnen? Hera had ook een zoon. Python. Hoe deed zij dat met hem?

Ze neemt nog een slok. Plop.

Er hangt een geur van geroosterd vlees in de lucht. Ze kijkt om zich heen. Zoveel goden en godinnen zijn er niet, maar ze zijn allemaal hier. Mensen die ze herkent van de societypagina’s in de krant. Mensen die ze kent. En een paar vreemden. Een maharadja zelfs, met een entourage van lijfwachten en bedienden. De zon valt op de edelstenen in zijn ringen als hij de ene na de andere zoute cashewnoot uit het bakje pakt dat een bediende hem voorhoudt. Uiteindelijk komen ze allemaal samen en

draagt iedereen zijn gekunstelde steentje bij. Zo gaat dat op dit soort feestjes. Netwerken met een drankje in de hand en een lach op je gezicht, handen vastpakken, de lucht kussen en de hele tijd een ober in je kielzog als een moeder met een dienblad vol hapjes om het ondeugende, rondrentelende kind te verlokken.

Waar is haar Zeus eigenlijk? Ze heeft Giri sinds ze hier zijn niet meer gezien. Meera denkt weer aan Hera. Vreemd dat hun levensloop bijna hetzelfde pad heeft gevolgd. Net als Hera heeft zij een verfromfaaide koekoek aan haar boezem gewarmd. Hij heeft volop gegeten en gedronken en zich in haar warmte en liefde genesteld, en nu wil hij haar huis. Wat moet ze doen? Hera zijn, die in de gaten had wat Zeus, vermomd als koekoek, van haar wilde? Of zich laten manipuleren als een naïeve kraaienmoeder met een koekoeksjong in haar nest? Haar hart begint plotseling te bonzen. Ze kan toch niet nu al dronken zijn!

Waar is Giri? Ze denkt een glimp te zien van een turkooizen overhemd. Ze hoort zijn lach opstijgen uit een groep mannen. Meera glimlacht. De wind behoort Hera toe. Maar alleen als Zeus lacht, is Hera in staat de zeilen te doen bollen en het graan te wannen. Wat heeft Hera verder ook aan de wind? Echtgenotes zijn overal hetzelfde. Als Giri lacht, doet zij dat ook. Een verliefde echtgenote. Meera Hera.

Ze maakt aanstalten om naar hem toe te gaan, staat dan stil. Ze trekt even aan de trosjes traanvormige robijnen in haar oren, haalt haar vingers door haar haren en blijft besluiteloos staan. Moet ze naar hem toe of met anderen gaan praten?

Giri houdt er niet van als ze aan hem blijft plakken. ‘Dan kunnen we net zo goed thuisblijven,’ had hij een keer gezegd. ‘Wat heb je eraan als je uitgaat zonder iemand aan te spreken, nieuwe mensen te ontmoeten? Rondlopen, Meera, rondlopen. Een praatje maken. Stel jezelf voor als niemand anders het doet. Laat ze wat van die befaamde Meera-charme zien!’

Ook toen had Meera niets gezegd. Ze wist niet of die laatste, quasinonchalante opmerking die hij op haar afvuurde een compliment of een steek onder water was.

Dat weet ze steeds vaker niet bij Giri.

Meera loopt naar de barbecue. Ze gaat een bordje maken voor Nikhil. Ze weet precies wat hij niet kan weerstaan.

‘Hé Meera,’ zegt een stem in haar oor. Meera draait zich abrupt om. Het is Akram Khan. Een modedefotograaf die ze goed kent en ontzettend graag mag. Ze heeft lang geleden een fotoshoot voor hem helpen stylen. Ze lacht en zoent drie centimeter lucht aan weerskanten van zijn gezicht. En wacht tot hij hetzelfde doet. Goden en godinnen wijken zelden af van hun rituelen. ‘Hoe gaat het met je?’ vraagt ze.

‘Super. En met jou? Hoe doet je boek het?’

Een nietig vrouwtje met een spitsmuizensnuit trippelt op hen af. ‘Ik heb gehoord dat het tegenwoordig verplicht leesvoer is voor alle ideale echtgenotes,’ zegt het knaagdier bij wijze van begroeting.

‘Dag Lata,’ zegt Meera, die haar veel liever de rug zou toekeren. Koningin Lat. Muizige trut. Meera’s haren staan recht overeind. Het knaagdier was ontzettend kleinerend in haar recensie. Ze noemde Meera de Madhur Jaffrey van de directiekamer. En nu kleineert ze haar nog steeds.

Meera glimlacht, zoals altijd als ze van streek is. Een vaag, weifelend glimlachje dat niet meer prijsgeeft dan minzame vriendelijkheid. En Akram, die de verkapte belediging opvat als lof, zegt stralend: ‘Dat is geweldig, Meera.’

Ga alsjeblieft niet weg, smeekt ze in stilte zodra hij aanstalten maakt om naar een ander groepje te wandelen.

Wat moet ik tegen haar zeggen als ik eigenlijk haar hoofd en haar muizensnuit wil inslaan met mijn gietijzeren koekenpan? Ze neemt nog een slok wijn. Plop.

Het maakt niet zoveel uit. Eens een muis, altijd een muis. En één enkel Mevrouwje Muis? Vals, berekenend en bijna lachwekkend in haar poging om schade aan te richten. Die vrouw doet ook maar haar werk. En Meera, echtgenote van Giri, koningin van haar wereld, moeder van twee kinderen, kookboekenschrijfster, mentor van ideale echtgenotes en bevriend met al wat rijk en beroemd is, vindt dat iemand die alles heeft het

zich kan veroorloven vergevingsgezind te zijn. Dat knaagdier mag alleen af en toe een boek recenseren. Meera kan dus gerust gul zijn. Ze kijkt de vrouw stralend aan. ‘Ik had je nog willen bellen om je te bedanken voor de recensie. Je hebt het onderwerp zo ...’ Meera zoekt naar een woord, ‘... inzichtelijk benaderd. Niet iedereen begrijpt hoe zwaar het is om een ideale echtgenote te zijn!’

‘Hallo, lieverd,’ broemt een stem in haar oor. Meera draait zich om met een lach die haar ogen laat schitteren. Het is Charlie Fernandez. Hij houdt haar schouders stevig vast en kust haar vastberaden op allebei haar wangen. Meera doet geen poging haar genoegen te verbergen.

‘En, hoe is het met mijn favoriete kookboekenschrijfster?’ zegt Charlie zo hard dat iedereen om haar heen het kan horen. ‘Ik heb dat Thaise garnalenrecept geprobeerd. Het was werkelijk briljant! Welke idioot had daar iets op aan te merken?’

Meera ziet een zweem van onzekerheid in de ogen van het knaagdier. De kleine oogjes van het kleine knaagdier. Als ze snorharen had gehad, hadden ze nerveus getrild. Koningin Lat, nu niet zo koninklijk meer. Charlie wordt alom gezien als dé culturele hogepriester. Aan zijn smaak valt niet te tornen. En de Thaise garnalencurry had heel wat kritiek te verduren gehad in de recensie van het knaagdier. Iets over hoe lastig het was om zelf kokosmelk te maken enzovoort. Vooral voor vrouwen die te stellen hebben met een lakse huishoudelijke hulp.

Heeft ze nog nooit van kokosmelk uit een pak gehoord? Je knipt er met een schaar een hoekje af en schenken maar. Of je mengt kokosmelkpoeder en water met een lepel en als er geen lepel is, gewoon met je vinger. Dat moet zelfs de meest geplaaide kok toch lukken? Meera kookte van woede toen ze de recensie las. Als ze nu ziet hoe ongemakkelijk het knaagdier zich voelt, doet ze haar uiterste best haar leedvermaak te verbergen. Leedvermaak dat een zelfverzekerde stem wordt als ze een vinger opsteekt naar een ober.

‘Geef je dit even aan die jongen daar?’ zegt ze en ze duwt een bord met geroosterd vlees in de handen van de ober en wijst naar Nikhil. ‘En geef hem een glas cola.’

‘Nog wijn, mevrouw?’ Een andere ober verschijnt aan haar zijde.

‘Beter van niet. Dit is mijn tweede glas en het is nog niet eens middag,’ zegt Meera weifelend.

‘Kom op, je bent een grote meid,’ moedigt Charlie aan. En dan mompelt hij: ‘O, kijk eens wat daar binnenkomt.’

Meera ziet een bekende sociëtygastvrouw en danseres binnenschrijven.

‘Dat is me er eentje! Ooit deed ze openingen en knipte daarbij zoveel satijnen linten tussen deurposten door dat Deepak haar in een van zijn columns Edward Scissorhands heeft genoemd. Ze praat niet meer met hem.’

Meera giechelt.

Plotseling realiseert Meera zich dat ze zich kostelijk amuseert. Dit zijn allemaal vrienden van haar. En dit is het leven dat ze zo graag wilde. Meera weet zeker dat ze nergens liever zou zijn.

De middag vordert. Meera vergeet de glazen te tellen. Ze zit bij het zwembad en laat het water aan haar voeten likken. Ze heeft een enkelbandje om. Haar dochter heeft het andere. Haar volwassen dochter, die een heel volwassen leven leidt in een andere stad ...

Hoe zou hij reageren als ik hem vertel dat ik een dochter van negentien heb? Een lang meisje met een huid als porselein en grijsgroene ogen dat aan het Indian Institute of Technology studeert. Ze kijkt naar de knappe, ambitieuze acteur die naast haar met zijn voeten in het water zit. Hij heeft zijn broek zo hoog opgerold dat ze het haar op zijn benen ziet. Mia macho. Mia maxima macho ...

Zeus, kijk je mijn kant op? Meera werpt een blik over haar schouder. Zie je hem, deze Adonis, met een hals als een Dorische zuil die eindigt in een nevelige bron? Waar de sprinkhanen zich voeden, kan ik dat ook, Giri, kan ik dat ook.

Meera lacht honingzoet naar de acteur, al kraamt hij nog zulke onnozelheden uit; zo wil hij bijvoorbeeld een vloer met schaakbordmotief en een boek schrijven over zijn jeugd in een klein stadje. Meera onderdrukt een geeuw en vraagt zich af waarom iedereen een boek wil schrijven over zijn jeugd in de buitenwijken. Lange fietstochten, de bast van mangobomen trekken, cricketwedstrijden en andere gezonde dingen – waarom geen boek over stadsstegen afstruinen, katten wurgen en autoruiten inslaan?

Maar om de zoveel tijd ziet Meera hem een steelse blik op haar enkels werpen en voelt ze zijn blik op haar lippen. Als hij het puntje van haar neus aanraakt, vraagt ze zich af of ze er iets van moet zeggen. Ze weet waar Giri hem van zal beschuldigen als ze weer thuis zijn. ‘Hij wil je gewoon neuken. Zulke kerels willen maar één ding. Ik weet dat. Ik weet hoe mannen denken!’

Meera duwt de gedachte weg, zet haar alles-wat-je-zegt-is-het-boeiendste-wat-ik-ooit-heb-gehoord-gezicht op en concentreert zich op de acteur.

‘Je bent zo ...’ begint de acteur.

‘Charmant? Sexy?’ Meera giechelt.

‘Ik wilde “toegankelijk” zeggen. Ik voel een enorme klik bij jou. Maar inderdaad, je bent ook charmant en sexy!’ fluistert hij hees.

Iemand moet hem verteld hebben dat een zware stem sexy klinkt. Wat een idioot! Ik moet mijn mond houden en hem niet aanmoedigen. Ik ben dronken, denkt Meera terwijl ze kijkt of ze Giri bij het zwembad ziet. Waar is hij? Ze wil naar huis en gaan liggen.

Dan komt Nikhil naar haar toe. ‘Mam, ik kan papa niet vinden!’

‘Hij loopt hier vast ergens rond.’

‘Niet waar. Ik heb bij de herentoiletten gekeken. En op de parkeerplaats. Zijn auto staat er ook niet.’

Meera staat direct op. Ze drukt bord en glas in de handen van de acteur en kijkt om zich heen. ‘Hij moet hier ergens rondlopen,’ zegt ze weer en ze loopt terug naar het zitgedeelte.

‘Zoek je Giri?’ vraagt Charlie bij de bar.

‘Ja, heb jij hem gezien, Charlie?’ Ze probeert de ongerustheid in haar stem te verbergen. Ze ziet de ogen van Koningin Lat glinsteren. Dat vermoeden.

‘Hij ging naar buiten toen ik aankwam. Dat was ongeveer twee uur geleden, Meera.’

Op dat moment voelt Meera dat haar perfecte septemberdag met zijn blauwe lucht een grijs randje krijgt.

Er komt een jammerklacht opzetten. Maar ze houdt hem binnen en improviseert: ‘Wat dom van me. Hij heeft natuurlijk een vroege vlucht ...’

De woorden sterven weg. Meera ziet de veelbetekenende blikken om haar heen.

Mijn Giri is Zeus niet. Hij stoeit niet met nimfjes, laat staan met godinnen. Hij is heetgebakerd; hij is ambitieus. Maar hij is uitermate betrouwbaar.

Weer hoort Meera dat kritische stemmetje in haar hoofd: dat is precies wat Hera moet hebben gedacht, steeds als Zeus aan haar horizon verdween!

Het wordt donker aan de horizon. Er trekt een donkergrijs waas over de blauwe namiddaglucht. De drukkende hitte die in juni de regenbuien aankondigt blijft uit. In plaats daarvan rommelt de donder diep in het opeenstapelende grijs. Vanuit zijn ooghoek ziet Jak de vrouw rillen en haar omslagdoek steviger om zich heen slaan. Hij frons zijn voorhoofd. Zo koud is het niet in zijn kleine blikken karretje. Hij kijkt op zijn horloge. Halfvier. ‘Hmm, de moesson laat niet lang meer op zich wachten,’ zegt hij om de stilte in de auto op te vullen.

De vrouw en de jongen zwijgen. Hun stilte geeft hem een ongemakkelijk gevoel. Als dit ding een radio had, zou hij hem aanzetten. Alles om die rouwsluier te verdrijven. Hun bleke gezichten kleuren bij de bladeren aan de bomen waar ze langsrijden, met hun vale glans waarin de dreigende lucht weerspiegeld lijkt te worden.

Hij wacht tot een van beiden iets zegt. Wanneer dat niet gebeurt, gaat hij verder.

‘Ik vind regen heerlijk. Dat heb ik denk ik het meest gemist toen ik weg was. Die pure, leemachtige aardegeur na de eerste bui. Grappig dat je zulke kleine dingetjes meer mist dan de echt belangrijke. Heb ik al gezegd dat ik in de Verenigde Staten heb gewoond voordat ik weer naar Bangalore kwam? Of zeggen jullie Bengaluru?’

Meera schudt haar hoofd. ‘Dat zegt bijna niemand, behalve de omroepers op vliegvelden en stations. En politici, misschien. Voor mij zal het altijd Bangalore blijven.’

‘Net zoals Chennai voor mij altijd Madras zal zijn.’

Er klinkt een schreeuw door de auto. Hij remt abrupt.

‘Je telefoon gaat! Je telefoon gaat!’ krijgt een schrille stem.

De jongen haalt de telefoon uit een van zijn talrijke zakken en zet hem uit. ‘Sorry,’ mompelt hij. En hij grijnst, want hij kan niet verbergen hoe leuk hij het vindt dat zijn ringtone hen zo deed schrikken.

Jak probeert terug te grijnzen, maar zijn hart bonkt in zijn keel. Achterlijk joch, denk hij.

De vrouw kijkt alsof ze in tranen gaat uitbarsten. ‘Nikhil,’ sist ze. ‘Ik had je toch gezegd dat je die ringtone moest veranderen?’

‘Sorry,’ zegt de jongen. ‘Dat wilde ik nog doen. Vergeten.’

‘Het geeft niet,’ zegt hij. ‘Maar ik moet toegeven dat ik bijna in m’n broek sche...’ Als tot hem doordringt wat hij bijna had gezegd, stopt hij. ‘Ik verstijfde helemaal.’

Hij kijkt naar de vrouw en de jongen.

Hij was in een opwelling naar de brunch gegaan. Hij kende er bijna niemand. Maar Sheela, een van de managers van het bureau dat de brunch had georganiseerd, was een vriendin van vroeger en had hem weten over te halen. ‘Ik heb je nodig. Ik heb nieuwe gezichten nodig op de foto’s. Het is bijna lachwekkend ... of er nu een wijn wordt gelanceerd of een boek gepresenteerd, het zijn altijd dezelfde mensen. De geloofwaardigheid komt in het geding, dus mag jij de geloofwaardige man zijn, Kitcha. De

nieuwe. Heerlijk, die combinatie van dat grijs bij je slapen en die designerstoppels. En al die armbanden, dat diamanten oorknopje en de sigaar. Het toonbeeld van cool! Professor JAK, op bezoek uit de States enzovoort! Trouwens, hoe wil je hier anders iemand leren kennen? Toe, één uurtje maar.’

Hij schudde geamuseerd zijn hoofd. Toonbeeld van cool, het zal wel. Ze zou de gekste dingen zeggen om hem naar dat wijngebeuren mee te slepen. Hij deed niet veel aan zijn uiterlijk en ging eerder voor gemakkelijke kleding dan voor elegantie. Hij was lang, een meter achtentachtig op zijn sokken, en met zijn brede schouders zag hij er atletischer uit dan hij was. Voor de spiegel in de badkamer kneep hij vaak zuchtend in de vetrol rond zijn middel. Ik word dik, zei hij tegen zichzelf terwijl hij de spiegel steeds in een andere positie draaide en donders goed wist dat hij er niets aan zou doen.

Hij vond het niet erg om oud te worden en was er niet speciaal op uit om de tol van de ouderdom te verhullen. Geen verf voor zijn grijze haren of het zo stylen dat het zijn beginnende kaalheid verborg. Hij ging niet naar de sportschool en was niet op dieet. Als hij echt onrustig was, ging hij weleens hardlopen of zwemmen. Dat was alles. Wanneer vrouwen hem aantrekkelijk vonden, vroeg hij zich dus af waarom. In zijn hoofd was hij nog steeds die slungelige, onhandige jongen van vroeger, die geen idee had wat hij met zijn armen en benen aan moest. Uiteindelijk had hij geleerd vrouwelijke aandacht ongedwongen te aangaan. Hij was er niet naar op zoek, maar versmaden wat hem ten deel viel, deed hij evenmin.

Sheela had hem als Kitcha al gekend. Ze noemde hem nog altijd Kitcha en niet Jak, zoals alle anderen. Het maakte iets in hem los als hij werd aangesproken met de naam uit zijn kindertijd. Ze voelt zeker aan dat ik naar gezelschap snak, dacht hij. Nee, afleiding was het woord. Zijn leven was één grote sleur geworden, terwijl het niets voor hem was om ergens al te lang te blijven. Toch zat hij nu al zeven maanden in Bangalore zonder te weten of hij er ooit nog zou vertrekken.

Nogmaals glimlachend om Sheela's beschrijving had hij zich naar haar toe gebogen om haar een vuurtje te geven.

En hij ging. Hij dronk een paar glazen wijn. Hield zich op aan de buitenkant van de groepjes, mengde zich niet in discussies en vroeg zich net af of hij weg kon zonder Sheela voor het hoofd te stoten, toen ze hem vroeg of de vrouw en de jongen met hem mee konden rijden. 'Als dat niet lastig is, tenminste? Ze wonen aan dezelfde kant van de stad als jij. Haar man moest halsoverkop weg en nu zijn ze gestrand.'

En nu zaten ze dus in zijn auto. De vrouw was kennelijk een kookboekenschrijfster. Een gracieuze vrouw, maar stil. Hij vroeg zich af wat er was gebeurd dat haar man zo plotseling weg was gegaan. Hadden ze ruzie gemaakt? Er waren hem geen onaangenameheden opgevallen. Of misschien was er voor zijn komst al iets gebeurd.

In de achteruitkijkspiegel vangt hij een glimp op van de jongen: de strijd tussen verbijstering en hoop op het gezicht van een kind dat wacht tot alles vanzelf goed komt. De aanwezigheid van deze dertienjarige die met zijn neus tegen het autoraampje gedrukt zit, doet voor hem de tijd stilstaan.

Deze jongen was ik, denkt hij.

Pientere Kitcha van dertien, niet geplaagd door volwassen problemen, die vond dat elke mango een worp waard was, elke schelp het lied van de zee gevangen hield en elke lege bladzijde wachtte op een tekening van zijn hand.

Kitcha, die de opgejaagde blik in zijn vaders ogen niet begreep en zich afvroeg waar een volwassene bang voor kon zijn. Kitcha had een geschiedenisleraar die altijd klaarstond om hem aan de tand te voelen, maar wiens meedogenloze kritiek vreesde *appa*?

Kitcha had erbij gestaan toen zijn koninklijke moeder, vijf centimeter langer dan appa en met de brede schouders die ze aan hem had doorgegeven, een jammerend hoopje ellende werd op de dag dat zijn vader aankondigde dat hij bij een ashram zou gaan. Afstand zou doen van de wereld. Hun wereld.

Zijn vader stond niet langer ineengedoken en zijn zenuwtrekjes waren allemaal verdwenen. Appa was zijn appa niet meer en het enige wat hij kwijt wilde was: 'De tijd is gekomen!'

Zijn moeder richtte zich op, steunend op haar elleboog. 'Voor wie? Voor jou of voor mij? Heb je enig idee waar je mij toe veroordeelt? Heb je daar ook maar één seconde bij stilgestaan? Wat heb ik verkeerd gedaan? Waar heb ik schuld aan? Zeg het me.'

Appa schudde afwijzend zijn hoofd. 'Het is niet wat je denkt. Het is niet jouw schuld. Als er al iemand de schuld moet krijgen, dan ben ik dat, omdat ik zo laf ben geweest. Ik had het je moeten vertellen. Mijn ouders wisten dat ik hier nooit om heb gevraagd. Een vrouw, een kind, de onverkwikkelijkheden van *grihastha ashrama* ...

Het was mijn plicht om hen een erfgenaam te bezorgen, zeiden ze. Voor de instandhouding van de familie. Vergeet niet wie we zijn, zeiden ze. Wie zijn we dan? had ik willen vragen. De vorsten van Hoysala of Cholas, met al dat gepraat over een erfgenaam? Maar ik kon hen geen pijn doen. Ik moest mijn verlangen dus wel opschorten.

En toen kwam jij. En daarna Kitcha. Hun erfgenaam. Maar ik ontdekte dat jij me met je ranken had omstrengeld.'

Even dacht Kitcha in zijn vaders ogen haat te zien. Hoe kon zijn vader zo naar zijn moeder kijken? Toen hoorde hij zijn vader zeggen: 'Ik nam me voor te wachten tot de *brahmoupadeshm*. Zodra zijn *upanayam* achter de rug was, dacht ik te kunnen vertrekken. Dwaas die ik was!'

Kitcha rolt de heilige draad tussen zijn duim en wijsvinger. Was deze dunne draad, het nu al vergelende bewijs van zijn brahmaanse bestemming, debet aan al deze ellende? Als hij zijn *upanayam* niet had gedaan, had appa dan moeten blijven?

'Maar toen kon ik niet weg. Ik wilde hem zien, bij hem zijn, hem horen brabbelen en lachen. Ik kon de band nog niet verbreken. Maar nu is het zover. Niets hiervan.' Appa's uitgestrekte arm omvatte alles: Kitcha met een schetsboek en een doos met tubes Camlin-watervarf en twee penselen in een glas water, zijn huilende moeder, de lange, lege gang met de schommelbank, de *veena* in de hoek, de oude klok aan de muur en de bedbank die

Kitcha 's avonds uitklapte om op te slapen. 'Niets hiervan heeft nu nog betekenis. Voor mij is het allemaal *bandhanam*. Boeien. Ketenen. Ik krijg geen lucht!'

Appa had zich naar hem toe gedraaid. Hij stak zijn hand uit alsof hij zijn zoon wilde omhelzen, maar liet haar ineens weer zakken. Kitcha dacht: ben ik ook *bandhanam*? Hoe kon appa deze kille onbekende zijn geworden?

Kitcha's moeder, Sarada Ammal, de perfecte echtgenote die elke gunstige datum en elk voorspoed brengend ritueel in acht nam, die jasmijn vlocht voor de avond-*puja* en veena speelde, die op *Janmashtami* door het hele huis een spoor van voetstapen aanbracht en honderd-en-één kaarsjes brandde tijdens *Karthika vilakku*, lag op haar zij en stamelde: 'Veertien jaar lang heb ik je geen enkele keer tegengesproken. Jouw wens was mijn bevel. En nu noem je me een keten die je gevangen houdt. Hoe kun je? Wat moet ik nu beginnen? Wat moet ik doen?'

Toen appa weer sprak, deed hij dat alleen tegen Kitcha. Het was alsof hij Sarada's aanwezigheid al uit zijn leven had gebannen. 'Op een dag zul jij het ook ervaren, Kitcha. Een moment van waarheid waarna al het andere geen enkele betekenis meer zal hebben. Al het andere zal alleen een belemmering lijken. Iets ergerlijks dat zich tussen jou en je doel bevindt.'

Kitcha vroeg zich af of appa misschien bezeten was. Zijn vader gebruikte woorden die hij niet snapte. Wat appa zei sloeg nergens op. Toch klonk er zekerheid door in zijn stem.

En Kitcha voelde zich verscheurd. Bewondering voor een vader die nu al een halfgod leek te zijn geworden, en verdriet om zijn moeder, die hij nog nooit zo diepbedroefd en gebroken had gezien.

Toen zette Kitcha het op een lopen. Hij gooide zijn verf en penselen neer, verfrommelde de tekening tot een vieze, natte prop papier en rende naar de groezelige jachthaven met attracties als de vrouw met twee hoofden en het monsterkind, het paard, kamelenritjes, straatverkopers en ontheemden zoals hij. Naar de deining en het gespetter van de golven op de kust. Hij staarde naar de zee en telde de golven. Hij zag de zee het wrakgoed en de woorden die hij in het zand schreef wegspoelen.

Krijg de tering, appa, schreef hij. Krijg de tering. Klootzak. Lul. Kankerlijer. Smeerlap. Hij schreef alle woorden op die hij kende uit de romans van Harold Robbins die hij bij de bibliotheek leende. Hij kalmeerde.

Hij liet zich meevoeren door de vluchtige, koude, zanderige golf en ontdekte in die aanraking een onbegrensd gevoel van hoop. De golf. Hij kwam. Hij ging. Hij kwam. Hij ging. Hij kwam. Hij ging. Niets kon dat veranderen. Misschien kwam ook zijn wereld weer in orde. Als hij thuiskwam, zou zijn horizon zijn zoals hij hem altijd had gekend: appa met de kortegolf-radio tegen zijn oor gedrukt alsof hij de wereld van de BBC en The Voice of America door osmose de zijne kon maken. En *amma*? Zij viste vliesjes en stukjes gruis uit de rijst voor het middageten. Ze keek fronsend op van het bord. Nog voor hij de drempel over was, zou ze hem uitfoeteren omdat hij was weg-gelopen. En appa zou hem meteen verdedigen. ‘Laat de jongen met rust, Sarada. Hij zal het nooit meer doen, hè, Kitcha?’

Er was niets veranderd toen hij die avond vies, verwaaid, hongerig en moe thuiskwam. Hij trof een moeder aan met een gezicht van steen en zijn vader was weg.

‘Wat moet ik doen?’ vroeg zijn moeder aan de stille kamers van hun huis. ‘Ze zeggen dat ik me gelukkig moet prijzen om getrouwd te zijn geweest met een man die volgens de *sanyas* is gaan leven. Ik ben vervloekt, Kitcha, dat ben ik. Geen echtgenote en geen weduwe. Wie ben ik, Kitcha? Zeg het me. Het ligt niet aan jou, zegt hij. Ik kan dit niet verdragen. Als hij me voor een ander in de steek had gelaten, zou ik hem terugwinnen. Ik zou hem naar ons terugbrengen. Maar dit! Hoe moet ik hiertegen vechten, Kitcha?’

Kitcha wist niet wat hij moest zeggen. Hij schaamde zich voor deze behoeftige vrouw die op haar zij op de vloer lag en met haar wijsvinger kringetjes trok op het beton. Sommige dingen die ze zei begreep hij en de rest was een mysterie, net als zijn vaders besluit om weg te gaan. Trouwens, hoe troost je een moeder? ‘Ik weet het niet, ik weet het niet,’ fluisterde hij. Ik voel me net zo verloren als u, dacht hij.

Het is Kitcha de jongen die heimelijk naar het gezicht van de vrouw kijkt. Hij wil troostende woorden zeggen tegen de vrouw en de jongen. ‘Misschien is hij gewoon een eindje gaan rijden. Ik heb dat zelf ook gedaan. Meer dan eens. Als alle demonen zijn verjaagd, ga ik terug naar huis. Volgens mij hoeven jullie je geen zorgen te maken. Echt niet!’

Maar het is Jak die spreekt. De hoffelijke, beminnelijke Jak met zijn arsenaal aan koetjes en kalfjes. ‘Sheela zei dat je fantastisch kunt koken. En dat je kookboeken hebt geschreven. Je moet me een paar recepten geven. Iets wat heel makkelijk te maken is,’ zegt hij.

Misschien moet hij er maar beter niet bij betrokken raken. Meera, herinnert hij zich. Zo heet ze. Hij moet ineens denken aan de *bhajans* over Meera die zijn moeder in de eerste, lege jaren na appa’s vertrek was gaan zingen. Zijn moeder had in Meera een zielsverwante gevonden. Nog een vrouw die wegwijnde door een manische, onbeantwoorde liefde. Nog een vrouw die met een reputatie was getrouwd.

Jak rilt. Hij wil niet bij het verleden stilstaan. Eigenlijk wil hij nergens bij hoeven stilstaan.

Bovendien wil hij de schreeuw vergeten. Die heeft hem erger van streek gemaakt dan hij zich realiseerde. Zelfs als hij wegrijdt bij het lila huis hoort hij in zijn hoofd de echo ervan, die hem doet denken aan het geschreeuw dat Smriti soms voortbrengt.

Welke schikgodin was erbij toen hij zijn kind die naam gaf? Want dat is alles wat ze nu is. Wat wordt herinnerd ...

Zijn vingers klemmen zich om het stuur alsof hij het pijn wil doen, en weer voelt hij die druk op zijn borst.

EERSTE STADIUM

DE CYCLOGENESE VAN DE WANHOOP

Of een kind nu wakker is of slaapt, het is zich van geen kwaad bewust. Het voorvoelt niet wat er kan gebeuren. Een kindervoort hoofd blijft glad, rimpelloos en kalm tot het weten er postvat.

Op het schilderij *Het kind Mozes wordt naar de dochter van de farao gebracht* van William Hogarth kijken we nu eens niet naar alle bijfiguren: de dienstmaagden en de dochter van de farao; we staan niet stil bij de donkere schaduwen of de samenpakken-de wolken. We richten ons daarentegen op het kind Mozes, dat een kind is zoals kinderen horen te zijn, zonder de last van het verleden of kennis over de toekomst. Dit is zo'n perfect moment waarop we geloven dat wij allemaal en alle mensen om ons heen in harmonie zijn. Alleen kinderen kennen dit, en de wolken en de zeeën.

Maar zelfs de wolken en de zeeën zijn niet ongerept. Want het kan gebeuren dat er zonder echte

waarschuwing, zonder voorbode of aankondiging, een rustige golf begint in een systeem dat als gesloten wordt beschouwd. Er komt een stroom op gang. Als de golf tegen de wijzers van de klok in gaat, zet hij alles wat we kennen en begrijpen op zijn kop, wat een zeer intense, instabiele atmosfeer veroorzaakt.

Wanneer de wanhoop toeslaat, gebeurt er hetzelfde. Je levert een krankzinnig gevecht om te begrijpen wat er gebeurt. Het tollende hoofd piekert over elk voorval en wil uitleg, een reden ... Het enige waar een cycloon of wanhoop zekerheid over verschaft, is de onzekerheid die erdoor ontstaat. En net als bij wanhoop wordt de cyclogenese van een tropische storm zelden aangekondigd. Zeker is de eruit voortvloeiende turbulentie.

Prof. J.A. Krishnamurthy
De metafysica van cyclonen

De schreeuw dringt het huis binnen. Het lila huis. Een lang aanhoudende, panische schreeuw.

Meera schrikt wakker. Haar hand gaat naar haar mond. Heeft zij geschreeuwd? Ze wacht op lichten die worden aangeknipt, deuren die opengaan. Maar er is enkel stilte en duisternis en haar dat overeind staat.

Meera komt uit bed, schiet in haar slippers en sluipt de gang op.

Een woud van schaduwen waar de onbevreesde Meera die panische kreet naartoe kan jagen om zijn bokkenpoten in de boeien te slaan en zijn keel open te snijden. Al die jaren heeft Meera de paniek de toegang tot haar lila huis ontzegd.

Toen vader stierf en bijna niets naliet, toen er een zilvereik op de keuken stortte, toen Giri zijn baan kwijtraakte, toen Nayan-tara op haar zeventiende het huis uit ging, toen Lily haar enkel brak, toen de septic tank overliep en ze voortdurend die weeë, zoete uitwerpselenstank inademden, toen Lily's hulp en Meera's steun en toeverlaat besloot dat zij voortaan elke nacht met nieuwemaan door de godin Parasakhthi in Melmarvathur zou worden uitverkozen als orakel, hogepriesteres en vertrouweling, toen de schooljuf van de negenjarige Nikhil haar belde om te vertellen dat hij vanwege een weddenschap een bh de klas in had gesmokkeld en Meera niet wist of ze moest lachen of huilen of zich druk moest maken of het een oud gerafeld kanten ding was of een overdreven sexy, chic rood beugelgeval met opengewerkte mousselin cups, toen de zilvervisjes zich te goed deden aan de vele aantekeningen die ze had gemaakt in de hoop dat ze op zekere dag haar proefschrift 'Over de rol van de watertank in Amerikaanse fictie met wortels in suburbia' zou schrij-

ven, toen ze een knobbeltje vond in haar borst en in Giri's aktetas een geheim bundeltje rekeningen – lunches, drankjes voor twee personen, een fles parfum – telkens wanneer de wraak- en schikgodinnen het kalme kleed van de siësta die haar leven was beroerden, smoorde Meera de paniek nog voor die zich kenbaar maakte. Wie durft er nu, in haar huis, in paniek te raken?

Ze blijft staan voor de deur van een slaapkamer. Die van haar moeder. Ze hoort een gelijkmatige ademhaling die telkens door zacht gesnurk wordt onderbroken. Ze glimlacht een beetje sardonisch. Mama beweert namelijk dat ze 's nachts meestal geen oog dichtdoet en dat ze daarom van die donkere kringen om haar ogen heeft. Zodra ze haar slapeloze nachten weer gebruikt als smoesje om onder iets uit te komen waar ze geen zin in heeft, zal Meera het zeggen. Wie weet kijkt ze dan even niet meer zo zelfvoldaan.

Nu stopt ze voor haar grootmoeders deur. Hier wordt in tweevoud gesnurkt. De oude vrouw op het bed. De hulp op de grond.

Op weg naar Nikhils kamer hoort ze het gemompel. Hij praat in zijn slaap. Meera doet de deur open en gaat zachtjes naar binnen. Het dunne dekbed waarmee hij zich toedekt zit als een prop om zijn benen.

Ze streelt zijn voorhoofd. 'Stil maar, stil maar, liefde!'

Nikhils ogen schieten open. 'Papa! Is papa thuis?'

'Ga maar slapen, schat. Je zult zien dat hij er morgen weer is!'

'Ik droomde dat papa's auto op het randje van een klif stond. Hij probeerde uit te stappen voordat de auto naar beneden viel. Hij riep dat ik moest komen helpen.' Nikhil bibbert van afgrijzen. 'Ik probeerde naar hem toe te rennen, maar mijn benen bewogen niet. Ik probeerde het echt, mama, echt ...'

'Sst ...' mompelt Meera en ze wiegt heen en weer met zijn hoofd tegen zich aan.

Sheela, de vrouw van het pr-bureau, had geregeld dat iemand Nikhil en haar thuis zou afzetten. Iemand die ook op het feest

was en bij haar in de buurt woonde, zei Sheela. Hij was volkomen betrouwbaar, ook al kende Meera hem niet. Zij was al sinds haar studententijd met hem bevriend.

Meera was opgelucht toen ze hoorde dat het geen bekende was. Liever dat dan meegaan met een kennis. Iemand die ze niet kende zou niet veel vragen en niet speculeren over Giri's vertrek.

Ze had gezien hoe Nikhils ogen de weg afzochten. Hij speurde naar gezichten, geparkeerde auto's, nummerborden. Toen de schreeuw door de auto klonk, trok het bloed weg uit haar gezicht. Wat nu weer? Toen zag ze Nikhil grijnzen en bijna was ze in tranen uitgebarsten. Hoe kon hij?

En Giri, wilde ze schreeuwen. Wat voor spelletje speel jij? Waar ben je naartoe?

Uit de verte, leek het, meende ze de man iets te horen zeggen. En ze hoorde zichzelf op de automatische piloot antwoorden: 'O, dan moet je een recept hebben voor een snelle koude soep! Misschien een gazpacho.'

Wat had hij gevraagd?

De auto stopte voor hun hek. Nikhil en zij keken hem na toen hij wegreed. Een kleine, blauwe auto.

'Zag je hoe zijn auto er vanbinnen uitzag? Wat een rotzooi! Er lag een papieren zak met pindadoppen en dan die enorme hoop boeken en dossiers. Wat denk je, zou hij de achterbank als kantoor gebruiken?' ratelde Nikhil.

Ze luisterde zonder te letten op wat hij zei. Ze kon alleen maar aan Giri en zijn verdwijning denken. Wat had dit te betekenen? Toen hij ineens vroeg: 'Heeft papa ge-sms't?' zei ze dus automatisch: 'Nee.' En ze voegde er, bang voor wat ze in zijn ogen zou kunnen lezen, omzichtig aan toe: 'Nikhil, zeg nog maar niet dat papa is weggegaan zonder iets tegen ons te zeggen. Je weet hoe ze zijn ...' besloot ze, niet wetend hoe ze verder moest gaan.

'Maar waar is hij volgens jou dan naartoe, mama?' vroeg Nikhil, eerder nieuwsgierig dan bang.

Meera schudde haar hoofd. 'Ik weet het niet. Misschien moest hij wel naar een spoedvergadering, iets zakelijks.'

‘Waarom kon hij dat dan niet gewoon tegen je zeggen?’ zei Nikhil, die haar uitleg met een directe, kinderlijke argeloosheid accepteerde en het hek open schopte.

Meera keek hem na toen hij naar binnen ging. Ze volgde hem en vroeg zich af met welke verontschuldigungen voor Giri’s afwezigheid ze kon aankomen. Tenzij hij al thuis was natuurlijk. Ze haastte zich naar binnen, de gedachte gaf haar vleugels. Misschien was dat het wel. Iets, de warmte of de alcohol, had hem migraine bezorgd en toen was hij vlug naar huis gegaan voordat die ondraaglijk werd en hij niet meer kon rijden. Hij wist dat zij, wanneer hij het haar vertelde, per se samen met hem weg zou willen, en hij wilde dat ze het naar haar zin had.

Hij was vast in hun kamer, met de gordijnen helemaal dicht om het licht buiten te sluiten en de ventilator op de hoogste stand. Daar zou hij in een walm van tijgerbalsem liggen, met zijn arm over zijn voorhoofd alsof hij alleen door zijn ledematen zo zorgvuldig te positioneren de pijn onder controle kon houden. Als zij ook maar uitademde, morde hij al: ‘Kan het wat zachter? Ik heb hoofdpijn!’

In de badkamer zou de stank van braaksel hangen. Dat was ook vaste prik. Het overgeven. Meestal ruimde hij het zelf op. Hij was een pietje-precies. Maar als hij zich echt beroerd voelde, lag dat ook op haar te wachten.

Voor deze ene keer verlangde Meera naar het gemopper en de irritatie, de stukjes voedsel en spetters gal in de closetpot. Naar de stank en haar eigen onwillekeurige gekokhals. Arme schat, dacht Meera en ze haastte zich om de door migraine gevelde Giri te hulp te schieten.

Toen ze het huis in liep, hoorde Meera Nikhil zeggen: ‘Pa is naar de golfbaan.’

Haar moeder zei: ‘Jouw vader doet niet aan golf.’

‘Eigenlijk doet hij helemaal nergens aan.’ Haar grootmoeder lachte.

Nikhil propte zijn handen in zijn zakken. ‘Zei ik dat hij was gaan golfen? Hij is met een vriend mee.’

‘Welke vriend?’ vroeg haar moeder.

‘Hij heeft geen vrienden,’ deed haar grootmoeder er nog een schepje bovenop.

Ze vroeg zich af of ze naar de politie moest gaan. De gedachte alleen al schrok haar af. Ze was nog nooit op een politiebureau geweest. Wat moest je dan doen? Wat moest je er zeggen? En dan moest er iemand worden omgekocht. Ze kon zo’n agent toch moeilijk wat bankbiljetten toesteken in een onder tafel wachtende hand of in een jaszak en er ‘Voor een kop thee!’ bij mompelen.

In films had ze gezien dat je iemand pas na 24 uur als vermist kon opgeven. Ze maakte zich druk om niets. Hij zou er zo weer zijn. Ze zou 24 uur wachten voor ze zich zorgen ging maken, hield ze zichzelf voor terwijl ze aan de kaptafel haar oorbellen uitdeed.

In de spiegel zag ze het bed met de strakgetrokken sprei en de opgeschudde kussens die tegen het onderkussen stonden. Een onaangeroerd bed, ongewoon verlaten.

Om zeven uur zat haar moeder met blocnote en pen klaar voor de tv. ‘Geen gebabbel alsjeblieft, Nikhil!’ zei ze tegen de zwijgende Nikhil, die in zijn iPod-doolhof van 1756 nummers was ingeplugd.

‘Waarom vraag je niet gewoon of ik mijn mond wil houden?’ zei haar grootmoeder.

‘Toe nou, mams, het is mijn lievelingsprogramma. Volgende week is er een vergadering van de bibliotheek. Ik moet weten wat ik moet aanraden!’

‘Kletskoek! Dacht je dat die man ook maar één van die boeken leest? Hij leest toch alleen maar wat er achterop staat! Hoe kun je je door hem zo laten inpakken? En volgens mij heeft hij foundation op. Zie je die streep op zijn kaak niet?’ mompelde Lily verongelijkt.

‘Wat weet jij nou van boeken? Jij kijkt de hele dag alleen maar films of talkshows. Ik snap niet dat je naar die hersenloze onzin kunt kijken.’

‘Beter dan die reis- en lifestyleprogramma’s die jij kijkt. Waar had je gedacht heen te gaan? Of trouwens, wanneer heb jij voor het laatst iets gekookt? Ha!’

Ze kibbelden maar door. Meera wreef over haar voorhoofd. Haar hoofd bonsde. Ze wilde dat ze hun kon toebijten: ‘Koppen dicht! Koppen dicht! Zien jullie niet dat ik me zorgen maak? Dit hoef ik er niet bij te hebben.’

Maar dat kon ze niet. Wat er ook gebeurde, Meera verloor nooit haar kalmte. Uit haar slof schieten of snauwen deed ze nooit. Zo zat ze gewoon niet in elkaar.

In de hoop de gemoederen en haar hoofd tot bedaren te brengen, kwam ze tussenbeide met: ‘Lieve Lily, kan ik je iets te drinken inschenken?’

Lieve Lily glom. ‘Ik dacht dat je het nooit zou vragen. Schenk voor haar ook maar iets in. Ze zegt nee als je het haar vraagt, en dan neemt ze stiekem slokjes uit mijn glas als er niemand kijkt.’ Met haar kin gebaarde Lily naar haar dochter.

Meera zuchtte.

De zucht viel Lily onmiddellijk op. Ze bestudeerde Meera aandachtig. Het bedrukte gezicht en de wallen onder haar ogen. Lily fronste haar wenkbrauwen. Wat is er aan de hand, vroeg ze zich af. Toen zette ze het uit haar hoofd. Een van de voordelen van ouder worden was dat je elke zorgelijke gedachte die in je opkwam kon wegduwen met: dat lost zich vanzelf wel op, of iemand anders doet het! Je opjutten is nergens voor nodig.

Toch raakte Lily even Meera’s elleboog aan. ‘En jij? Je ziet eruit alsof je wel een glaasje kunt gebruiken!’

Meera schudde haar hoofd. ‘Ik heb op het feest al genoeg gedronken. Te veel, zelfs!’

Ze ving de blik op waarmee Nikhil naar haar keek. Wat dacht hij?

Meera dacht aan het plaatje dat ze moesten vormen. Drie vrouwen uit drie generaties en een jonge jongen in een kamer vol vergane glorie. De lichtvlekken, de schaduwen, de allang ondoorzichtige geschiedenis over hoe ze hier terechtgekomen waren.